

...ung ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

Or
...
...
...
...

... die ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

... die ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

... die ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

... die ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

... die ...
... die ...
... die ...
... die ...
... die ...

TOMUS XXXIV.
MISCELLANEOUM.

~~G.V.f.~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

V-45.

SIGNAT. MDCCCXIII.

6 bände:

STRENA
DANIELIS
TOSSANI S.
THEOLOGIAE D. ET
pro tempore Rectoris.

Ad inclytam Academiam Heidel-
bergensem, & eius fautores.

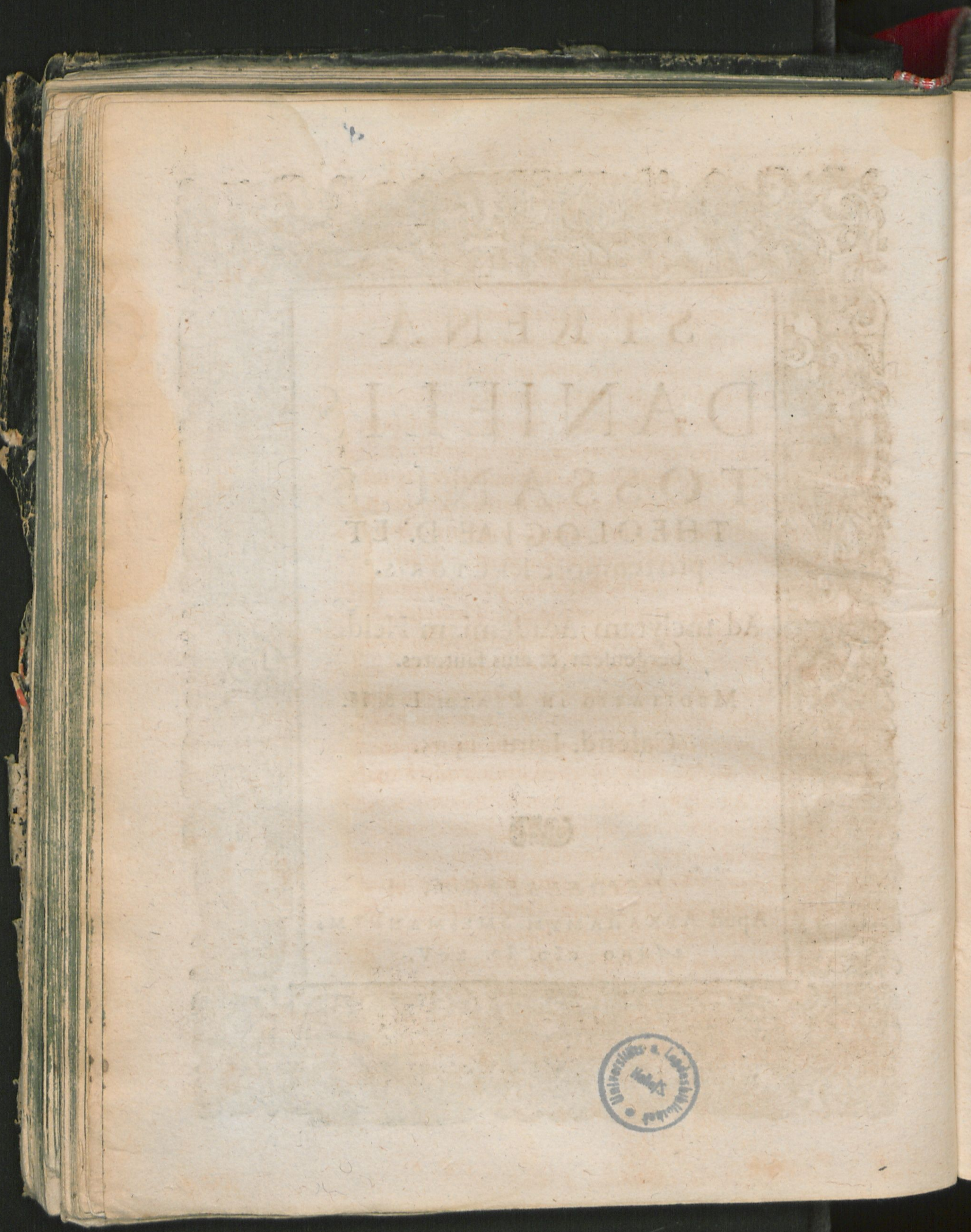
MEDITATIO IN PSALM. I. & II.

Calend. Janu. 1595.

HEIDELBERGÆ, |
Apud ABRAHAMVM SMESMANNVM,
ANNO Clō. Io. xcv.

STRECKE
DANIEL
TOSZAK
THEOLOG
Abt. und
Prof. in
München
1840

Meditatio in Psalm. I. & II.

MULTIPLEX certè est hominis miseria super terram, multisque lacrymis tum ab ipsis adultis, tum ab infantibus, statim ubi ex utero matris prodeunt, sæpe defleta. Quid enim hoc animante imbecillius, quid imbelle magis, & omnibus iniuriis expositum editur in hanc lucem? Hoc vnum animantium cunctorum, alienis velatur opibus: cum cæteris varia tegumenta tributa sint: testæ, cortices, coria, spinæ, villi, feræ, plumæ, squamæ, vellera. Homo nudus & in nuda humo, natali die abiicitur ad vagitus statim, & ploratû: Ab hoc lucis rudimento, quæ ne feras quidem inter nos genitas, vincula excipiunt, & omnium membrorum nexus: & vix natus homo iacet, manibus pedibusque deuinctis, flens à suppliciis vitam auspicans. Heu dementiam ab iis initiis existimantium ad superbiam se genitos. Prima roboris spes, primumque temporis munus quadrupedi similem facit. Quando homini incessus? quando vox? quando firmum cibus os? quamdiu palpitanans vertex, summæ inter cuncta animalia imbecillitatis indicium? Iam morbi, totque medicinæ contra mala excogitatæ, & hæ quoque subinde nouitatibus victæ, & sunt multa medicamenta, aliud nihil quàm noua tormenta. Itaque multi extitere, qui non nasci optimum censerent, aut quàm ocyssime aboleri. Vni ferè animantium luctus est datus, & vt loquitur Iuuenalis:

Hæc data pæna diu uiuentibus vt renouata

Semper clade domus, multisq; inluctibus, inq;

Perpetuo mærore & nigra veste senescant.

At ratione præditus est homo. Quid tum? cum be-

stis ipsis bestialior sit homo, rationem habens & ratio-

A 2 ne non

Miseria
hominis.

Plin. in
procemio
lib. 7.

Satyr. 10.

Bernard.

ne non vtens. Vni huic ferè homini innata luxuria, & quidem innumerabilibus modis ac per singula membra diffusa: Vni ambitio: vni auaritia: vni immensa viuendi cupido: vni superstitio: Nulli vita fragilior: nulli rerum omnium libido maior: nulli pauor confusior: nulli rabies acrior: Denique cætera animalia in suo genere probè degunt, & congregari & stare videmus contra diffimilia: Leonum feritas inter se non dimicat: Serpente morsus non petit serpentes: ne maris quidem belluæ, nisi in diuersa genera sæuiunt. At, Deus bone, quàm multa homini ab homine mala nascuntur! Et extat, (inquit Cicero) Dicæarchi liber de Interitu hominum, qui collectis cæteris causis, eluisionis, pestilentia, vastitatis, beluarum repētinae multitudinis, quarum impetu multa hominum genera consumpta: deprehendit plures deletos hominum impetu, id est bellis, aut seditionibus, quàm omni reliqua calamitate.

Lib. 2. Off.

Etsi igitur (vt idem Philosophus alibi loquitur) paruulos nobis dedit natura igniculos, eos celeriter malis moribus opinionibusque deprauatis sic restinguimus, vt nusquam naturæ lumen appareat: & simul quàm editi in lucem & suscepti sumus: in omni continuo prauitate, & in summa opinionum peruersitate versamur, vt planè cum lacte nutricis errorem suxisse videamur.

Tuscul. 1.

Quam hominis miseriam, vt soli pij, ac reuerentes Iehouam, ex Dei verbo verè penitusque agnoscunt: Sic soli verè, seriisque gemitibus omnibus temporibus deplorarunt: veluti Iob, cùm ait Hominem natum muliere: breuem ætate floris instar succidi, fugaceque vmbrae instar labi annos: Inhabitare domos argillaceas, quarum fundamentum sit in puluere, citiusque tineæ atteri omnem hominum splendorem: Eos ad laborem natos, veluti auis ad volatum: Cinctos planè & cooper-

Cap. 14.

Cap. 4.

Iob. 5.
Iob. 9.

tos.

III

ros peccatis, ac Deo abominabiles: In carne doloris
semper aliquid in animo mœstiriam sentientes: quem
admodum & David lamentatur: Non esse sanitatem in
carne sua propter iram Dei: nec pacem ossibus suis pro-
pter peccata sua. Et Psalm. 39. Omnem hominem me-
ram esse vanitatem: palmæ instar mensurabiles esse dies
nostros: qui vt dies hesternæ prætereunt, & sicut herba
euanescent: ac instar torrentis ex imbribus conflati de-
currunt. Deo enim ponente in conspectu suo peccata
nostra per eius iustissimam iram conturbari & effluere.
Quid quod selectissimus ille Apostolus reliquias ipsas
peccati nobis adhuc multum negotij facessentes intuēs,
exclamat: *O me miserum: Quis me liberabit à corpore mortis
huius*, id est, ab hac massa peccato & morti obnoxia? Est
illa omnino summa hominis miseria, quam ex Dei Lege
demum funditus agnoscimus, quod homini cum Deo,
carni cum spiritu perpetuum est dissidium, & quod per
peccatum gloria illustris illius imaginis Dei spoliati, &
miseram terreni Adami imaginem gerentes, mancipia
Diaboli facti sumus.

Cæterum quemadmodum piè monet B. Augustinus: *Felicitas
hominis:
3. de legib.*
*Non solum miseriis humanis: verum & Dei misericordia plena
est terra: & iniqua est* (inquit Cicero) *præteritis bonis malo-
rum enumeratio.* Nihil itaque homine quidem miserius,
qui in sua Adamica natura relictus, eò est miserior, quod
miseriam suam non sentit: & in eo, quo nihil est mise-
rius, viuere scilicet vt velis, & velle quod non decet, fe-
licitatem suam constituit. Neque enim tam miserum *Augustin.
epist. ad
Prob.*
est, non adipisci quod velis: quàm adipisci velle quod nõ
oporteat. Imò tantò miserior est homo; quantò facilius
mala eius voluntas impletur.

RECTE IGITUR DAVID DE VERA BEATITVDINE *Psalm. 4.*
nos edocturus, ante omnia falsas illas opiniones nobis
eximit, eorum nimirum, qui impios & huius seculi fi-
lios

Malach. 3. **l**ios beatos prædicant, atque adeò eos qui cupiditatibus
suis, & pravis libidinibus indulgent, & ad huius seculi
nutum se componunt, aggregantes se ad maiorem par-
tem, quæ ex vno peccato in varia flagitia ruens, secura
tanquam ex plaustro, aut hemicyclo, piorum simplici-
tatem & Dei minas ac iudicia deridet. Ille nimirum est
primus felicitatis gradus, declinare à malo tanquam à
nostræ miseræ fonte, & ab impiorum se subducere con-
sortio. Quæ enim causa est, cur felicitatem exoptent
omnes, adipiscantur pauci, nisi quod haud satis intelli-
gunt plerique vnde gaudendum, & vnde rursus dolen-
dum sit: Vnde felicitas haurienda, vnde nostra scaturiat
miseria. Extra nos omnino felicitatem quæramus oportet,
imò extra mundum ipsum, si solidam eam habere,
non autem ludicram vmbra[m] consectari volumus: &
tamen in ipso mundo nobis offertur, ab eo nimirum,
quem constat fontem esse omnis boni, nempe à Deo
ipso: & in nobis felicitas ipsa existere potest, quatenus
Luc. 17. **r**egnum Dei est in nobis: regnum pacis, regnum iusti-
Rom 14. **t**iæ & gaudij in Spiritu Sancto.

Apate ergo eam felicitatē, quæ in miseris ipsis quaeritur: quæ corpus & animam prægrauat: quæ conscientiam rodit, quæ æternis terminatur doloribus. Absit, absit vt æmulatione impiorum ducamur, vt facientibus malum inuideamus. Nam licet frondentium arborum instar extollantur, & conspicui sint ad tempus, breui excidentur, & peribit memoria eorum. Absit, inquam, vt spaciosam illam viam insistamus, quæ ad exitium ducit. Quæ cæcitas animi, quæue dementia est, amare pressuras & pœnas, & lacrymas mundi, & non festinare potius ad gaudium, quod nunquam possit auferri? Sed hoc fit, (inquit B. Cyprianus ibidem) quia FIDES deest, quia nemo credit futura esse quæ promittit Deus, qui tamen solus verax est. Ille ergo demum MODIS OMNI-

BVS

IV

BVS BEATVS existit spe nimirum in hoc mundo, &
RE ipsa in futuro seculo, qui credit Diuinis promissio-
nibus, & in eum credit, qui habet verba vitæ æternæ,
eaque iugiter recolens iis sese oblectat: Dei verbum pro
thesauro suo, pro lucerna pedum, pro suis deliciis ha-
bet: inde veram Sapientiam, inde vitæ normam petit,
sefeque ad eius nutum & obedientiam conformat, qui
est **VIA, VERITAS & VITA**. Ne igitur dicamus: **Iohan. 14.**
Væ nobis quia pauperes sumus: **Væ** nobis quia multa
patimur: **Væ** nobis quia mortales sumus. Sed **væ** nobis,
si abiicimus verbum Domini: Si correctionem Patris
cœlestis detrectamus: si securi otio & voluptatibus car-
nis nos tradimus. **Væ** iis, qui trahunt iniquitatem,
quasi per funes: **Væ** iis, qui dicunt malum bonum, & bo-
num malum: ponentes tenebras lucem, & lucem tene-
bras: **Væ** iis, qui sapiētes sunt in oculis suis: **Væ** iis, qui viri
fortes in epotando vino videri volunt, & qui impium
pro muneribus iustificant. **Væ** securis, qui in opibus, vel
potentia sua confidunt. **Amos 6.** Beatum autem illum, & om-
nibus numeris beatum, cuius Dominus Deus est: & qui
ad Legis eius præscriptum ambulat: & via testimonio-
rum eius delectatur. **Pfal. 92.** Nam licet variis calamitatum pro-
cellis sit expositus, & impetus varij fiant in ipsum, haud
tamen succumbet, sed palmæ instar se eriget, & perpe-
tuò virebit: ac plantatus in domo Dei per gratuitam
electionem, insitusq; Christo per fidem varios amænif-
simosque fructus, caritatis, patiētiae ac humilitatis edet: **Galat. 5.**
omnia denique etiam aduersa ei ad salutem cedent. **Rom. 8.**
Quoniam in me sperauit, (inquit Dominus) liberabo
eum, protegam eum, quoniam cognouit nomē meum. **Pfal. 91.**
Clamauit ad me, & ego exaudiam eum: Cum ipso sum
in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum; Lon-
gitudine dierum replebo eum, & ostendam ei salutare
meum. **Pfal. 32.** O illum ergo verè beatum, qui Deum habet
propi-

propitium, cuius remissæ sunt iniquitates & recta pe-
cata: quibus illa non imputantur, sed imputatur illi
iustitia, qui à Patre factus est nobis Sapia, iustitia, sac-
rificatio & redemptio. Huic est Deus refugium & re-
frigerium in tribulatione. Hunc erudit & docet Deus
qua via ambulandum sit: In hunc prouidos & benignos
suos oculos nunquam non coniecit. huius morbis omni-
bus medetur Jehoua, hunc circumtegit miserationibus
suis, si eum curæ sollicitant, curationem earum inuenit
apud Dominum. Huic pacem & gaudium quod nun-
quam auferetur ab eo donat. Huius etiam morientis
cadauer requiescit in spe beatæ resurrectionis. Huius
spes, quia veritate & potentia Dei nititur, nunquam cõ-
funditur, sed instar montis Sionis firma & immota ma-
net. Et quid mirum! Cum piorû animos suauiter irriget
Spiritus ille, paracletus qui solus & certas spes donat,
amarasque curas eluere efficax est. Non enim uerò his
bonis, hac felicitate fruuntur impij, quantumuis super-
biant: medias inter opes inopes, & in suis miseriis tri-
pudiantes, non secus ac cochleæ illæ Æsopicæ: quæ dũ
torrentur, canere videntur. *Sic quies fatuorum, (inquit
Salomo) interficiet eos: & tranquillitas stolidorum perdet eos*
Et quid quæso felicitatis eis adesse potest, in quos per-
petuò Dei ira incumbit, quos mala conscientia vexat
mortis expectatio cruciat, & varij improuisique casu:
omni illa felicitate, quam in terrenis voluptatibus quæ-
rebant, exuunt, nec secus ac paleam ventus, dispergunt,
qui velut rota perpetuò voluuntur, quos Dei turbo &
procella conturbat: quorum facies pudore & ignomi-
nia respergitur, qui nec in terris in cœtu eorum repe-
riuntur, quorum nomina scripta sunt in cœlis: nec in
illa vita in cœtu beatorum locum habebunt, & qui pios
in hoc mundo proscripserunt, ac *ἀποσυναγωγῆς* fecerunt,
in æternum à facie Dei, & piorum consortio, ex cœlesti
illa

V
illa Hierusalem eliminabuntur: Hic enim non homi-
num iudicio stabitur, sed iustissimi illius iudicis, qui suos
agnoscit, quos & in Christo elegit, & qui veri sunt ip-
sius domestici: viamque salutis cognouerunt: peribunt
autem omnes qui viam illam latam, quæ ducit ad inte-
ritum, insistant, & peribunt consilia, concidentque co-
natus impiorum, quos infelicissimus manet exitus. Nō
est itaque, cur pium pectus turbet, aut percellat con-
spiratio profanorum regum & populorum, aliorumve
huius seculi furiosa contra Christum & Euāgelium eius
coniuratio. Sint illi licet vafri & versuti, sint potentes &
conferti, inanes erunt omnino eorum molitiones, &
perficient nihil, siquidem non est sapientia, aut poten-
tia, quæ Domini Dei consilia interturbare possit. Res
enimverò ipsis est, non cum miseris homuncionibus,
quemadmodum sibi persuadent: sed cum ipso J E H O-
V A, & cū eius M E S S I A, ac liberatore nostro, qui
cū sit æternus Dei filius, per quem omnia cōdita sunt,
Rexque & caput Ecclesiæ constitutus, quisnam illi præ-
ualere, quis decretum illud de seruanda per Christum
Ecclesia infringere poterit? Insurrexerunt quidem in
eum iam olim variæ hostium phalanges, Iudæorum pro-
ceres: Gentium reguli, nominatim Herodes & Pontius
Pilatus, nec destiterunt alij excutere eius iugum, asper-
nari doctrinam, persequi Apostolos & Ecclesiam Chri-
stianam: Sed Deus bone, quàm irritō conatu: alliden-
tes ad hanc petram, quæ ipsos testarum instar confregit:
ita vt nubeculæ in modum euanescentibus illis centau-
ris, Euangelium manserit, & manserit Ecclesia; No-
lentes autem gratiosum illud Euangelij nuntium audi-
re, terribilē Dei omnipotentis vocem audire effecta sci-
licet potentiæ & iudiciorum Dei experiri coacti sunt: &
leue iugum Christi induere renuentes: sceptro ferreo
virtutis eius contriti fuerunt, & fuerunt non semel, vel

Psal. 2.

Prouer. 21.

Act. 4.

Psal. 149.

B reges

reges ipsi, & reguli compedibus manicisque ferreis alligati, quotiescunque Deo visum est illorum vlcisci contumaciam: *Discant itaque iustitiam moniti, nec temnere Christum.* Hunc illi agnoscant & reuereantur in cælo regnantem, quem Orientales reguli in vili præsepio, aut cunis iacentem coluerunt. Hic factus quidem est nostri causa paruulus, hic iuxta hominem natus de muliere in seculo, qui ante secula gnatus est æternus Patris æterni, qui suis humeris principatum suum gestat, propriisque viribus omnia administrat. Hic admirabilis, hic Deus fortis, hic princeps pacis, & vitæ autor æternæ.

Esa. 9. *Beati qui confidunt in eo:* Maledictus certè qui confidit in homine & in filiis hominum, in quibus non est salus: Sed beati qui confidunt *in hoc Homine:* qui est Christus.

Psal. 146.
Jerem. 17. *Filius Dei viventis:* **V N V M** hoc est immobile fundamentum: Vna hæc est felix fidei petra, Petri ore confessa, *Tu es Filius Dei viui:* tanta (inquit Hilarius) in se sustinens argumenta veritatis: quantæ peruersitatum questiones mouebuntur. Quare qui gloriatur, in hoc Domino gloriatur: Ea verò est perfecta gloriatio in Deo, quando propter suam iustitiam quis non extollitur: Sed agnoscit se vera destitui iustitia: & **S O L A** in Christum fide iustificatum. *Nihil tibi, ô homo, relictum, in quo glorieris, vt omnia tua bona in Christo queras.* Atqui quosdam mouet, inquit B. Cyprianus, quod æqualiter cum impiis nos nostrosque morbi corripunt, & alia huius vitæ incommoda infestant. Mouet quosdam quod sit nobis cum cæteris mortalitas ista communis, quasi ad hoc crediderit Christianus, vt à malorum contactu immunis Mundo & seculo feliciter perfruatur, & non potius: vt per perpeffiones ad futuram gloriam præparemur & reseruemur. Ad omnia enim uerò te paratum facere timor Dei & fides debet, sit licet rei familiaris amissio, sit de infestantibus morbis, assidua membrorum.

Matth. 16.
Hilar. li. 2.
de Trinit.

Basiliius
Homil. de
humilitate.

De Moralit.

VI

rum vexatio, sit de vxore, de liberis, de excedentibus
charis funebris & tristis auulsio: non sint tibi (inquit)
scandala ista, sed prælia: nec debilitent, aut frangant
Christiani fidem, sed potius ostendant in colluctatione
virtutem, cum contemnēda sit omnis iniuria malorum
præsentium, fiducia futurorum bonorum. Delicata ia-
ctatio est, quamdiu periculum non adest, at conflictatio
in aduersis probatio est veritatis. Arbor, quæ alta radice
fundata est, ventis incumbentibus non mouetur, &
quando area fruges terit, ventos grana fortia & robusta
contemnunt, inanes paleæ flatu portante rapiuntur.
Quando ergo infirmitas & imbecillitas, & vastitas ali-
qua grassatur, tunc virtus nostra perficitur, tunc fides, si
tentata perstiterit, coronatur. Hoc denique inter nos
& cæteros interest, qui Deum nesciunt, quod illi in ad-
uersis murmurant, queruli sunt & impatientes: nos ad-
uersa non auocant à virtutis & fidei veritate, sed corro-
borant.

Nos itaque cum Dauide, sic concludamus: *O beatos* Psal. 2.
omnes qui confidunt in eo. O felices ter & amplius: quos
irrupta cum Christo copula tenet: quandoquidem in
ardentissima illa ad Patrem cœlestem prece pro
talibus hoc votum concepit: *Pater, quos dedisti mihi, ve-* Iohan. 17.
lim, ut ubi sum ego, & illi sint mecum, ut conspiciant gloriam
illam, quam dedisti mihi.

F A C itaque, ô Domine I E S V, cuius vel hoc ipso Votum.
elapso anno bonitatem, prouidentiam, & plus quam
paternam nostri curam multis modis experti sumus, ut
in dies abnegantes nos ipsos, in vera fide proficiamus,
totique à te pendeamus. Sis perpetuò lux nostra, spes
nostra & elypeus noster: conserua clementer hanc Sa-
reptulam, nec eam exponas maleuolorum ludibriis, vel
furoribus: Fac, ut vel in medio inimicorum hæc flo-
reat. Ecclesia, floreat inclyta hæc & orthodoxa Schola.

B 2. Da.

Da probos mores docili iuuentæ: Da senectuti placidæ
quietem: Auge serenissimo Electori, patrono nostro
clementissimo remque prolemque & decus omne, ac
ei vitam in multos annos *meliusq; semper proroges euum.*

Fac Fides, & pax, & honor pudorque priscus, & ni-
mis neglecta virtus, in omnium ordinum homines re-
deat, appareatque *beata pleno copia cornu.* Fac denique

vt domitis tot ferocibus Antichristis respiret &

feliciter propagetur Ecclesia, & vt sollicitè

ac religiosè nos ad vltimam illam &

gloriosam *Ἐπιφάνειαν* tuam,

quæ præ foribus est,

comparemus.

AMEN.

Umg. VI 45

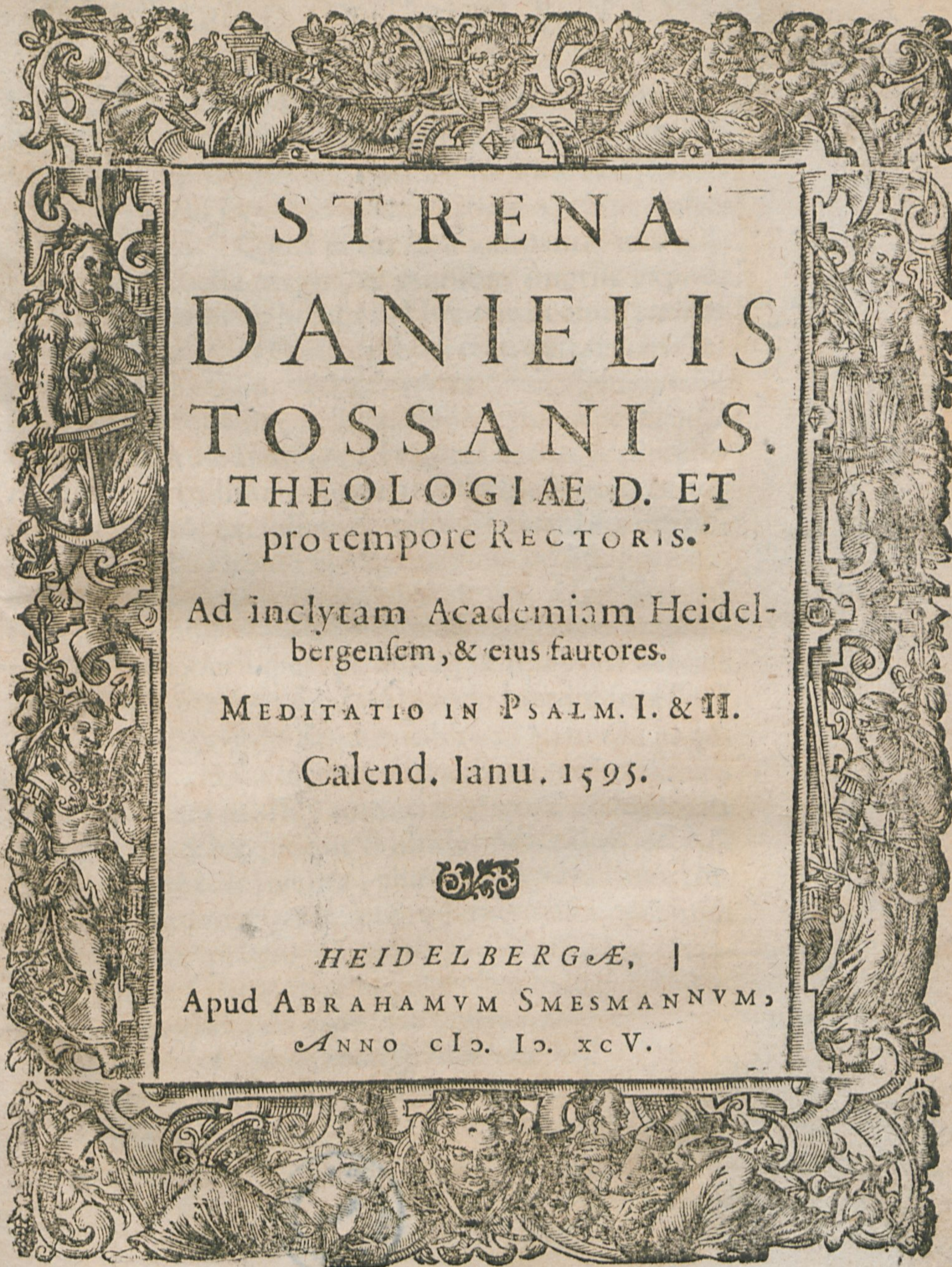
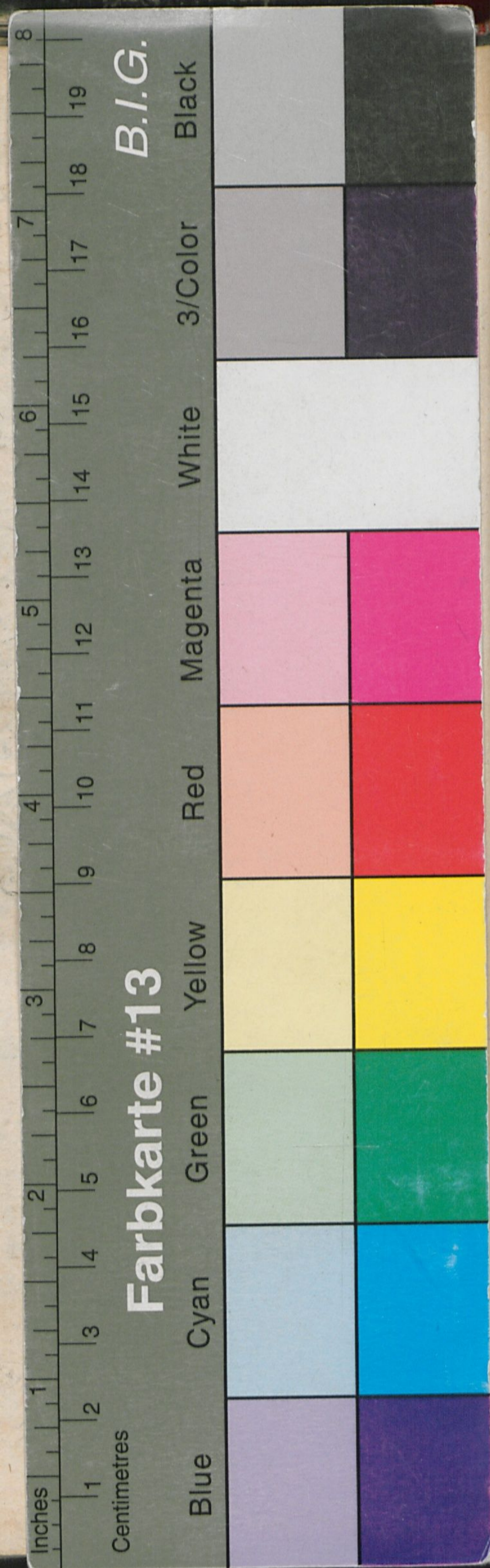
ULB Halle 3
002 379 767

s. b.

WDA

STRENA
DANIELIS
TOSSANI S.
THEOLOGIAE D. ET
pro tempore Rectoris.

Ad inclytam Academiam Heidel-
bergensem, & eius fautores.

MEDITATIO IN PSALM. I. & II.

Calend. Janu. 1595.

HEIDELBERGÆ, |
Apud ABRAHAMVM SMESMANNVM,
ANNO MD. IX. xcV.